

KATARZYNA PADUCH

Instytut Historii, Wydział Nauk Historycznych
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
ORCID 0000-0002-5262-5577

Sprawozdanie z działalności naukowo-dydaktycznej Instytutu Historii UKSW w roku akademickim 2020/2021

Sprawozdanie prezentuje działalność Instytutu Historii UKSW w zakresie organizacji konferencji naukowych, seminariów, debat, a także innych aspektów wynikających z aktywności naukowo-dydaktycznej pracowników, doktorantów oraz studentów w roku akademickim 2020/2021.

1. Konferencje naukowe, seminaria i debaty

W roku akademickim 2020/2021 zostały zorganizowane dwie konferencje międzynarodowe, cykl wykładów otwartych o Prymasie Stefanie Wyszyńskim (cztery wykłady) oraz szkolenie dla studentów Instytutu Historii.

1.1. Konferencje naukowe międzynarodowe i ogólnopolskie

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Udział i rola Polonii Amerykańskiej w kształtowaniu stosunków polityczno-społecznych pomiędzy USA i Polską w XX i XXI wieku*, zorganizowana przez Światową Radę Badań nad Polonią, Instytut Nauk Historycznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Misję Polską w Orchard Lake Schools, Koalicję Polonii Amerykańskiej, Kongres Polonii Amerykańskiej – Oddział Zachodniej Florydy. Konferencja odbyła się w dniach 9-10 października 2020 r. w formie on-line.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Konflikt – Rywalizacja – Współpraca w Europie Środkowej w XX-XXI wieku. Meandry stosunków polsko-czeskich*, zorganizowana przez Instytut Nauk o Polityce i Administracji i Instytut Historii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Fakulta veřejných politik v Opavě (Slezská univerzita v Opavě). Konferencja odbyła się 26 listopada 2020 r. w trybie on-line. Patronat honorowy Ministra Spraw Zagranicznych RP.

1.2. Seminaria naukowe

W związku z zaplanowaną beatyfikacją kardynała Stefana Wyszyńskiego zorganizowano cykl wykładów otwartych, które miały na celu zaprezentować postać i działalność Prymasa

Stefana Wyszyńskiego. Organizatorem wykładów był Instytut Historii oraz Wydział Nauk Historycznych UKSW. W ramach cyklu odbyły się cztery wykłady otwarte:

- *Kalendarium życia kard. Stefana Wyszyńskiego*, wykład wygłosił Marian Piotr Romaniuk 26 kwietnia 2021 r. w trybie on-line.
- *Działalność pasterska Prymasa Stefana Wyszyńskiego*, wykład wygłosił ks. dr hab. Dominik Zamiatała, prof. UKSW (IH UKSW), 17 maja 2021 r. w trybie on-line.
- *Relacje Prymasa Stefana Wyszyńskiego z władzami PRL*, wykład wygłosił prof. dr hab. Jan Żaryn (IH UKSW) dnia 31 maja 2021 r. w trybie on-line.
- *Dziedzictwo Prymasa Stefana Wyszyńskiego. Dyskusja wokół nowego wydania Kazań Świętokrzyskich kard. Stefana Wyszyńskiego*. W panelu dyskusyjnym wzięli udział: prof. dr hab. Antoni Dudek (IH UKSW), dr hab. Rafał Łatka (BBH IPN, IDMN), Beata Mackiewicz (Soli Deo), Marian Piotr Romaniuk, ks. dr hab. Dominik Zamiatała, prof. UKSW (IH UKSW), prof. dr hab. Jan Żaryn (IH UKSW, IDMN), Spotkanie prowadził ks. prof. dr hab. Waldemar Graczyk (IH UKSW). Panel dyskusyjny odbył się 14 czerwca 2021 r. w trybie on-line.

1.3. Szkolenia i warsztaty organizowane dla studentów:

- Webinarium: *Jak korzystać zdalnie z e-zasobów Biblioteki UKSW i ogólnodostępnych baz publikacji naukowych?* poprowadziła kierownik Działu Informacji Naukowej i Transferu Wiedzy Biblioteki Głównej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego mgr Agnieszka Uziębło. Spotkanie odbyło się 27 kwietnia 2021 r. w trybie on-line.

1.4. Konferencje oraz seminaria zorganizowane przez studentów oraz doktorantów:

- XVIII Ogólnopolska Konferencja Studentów Historyków Wojskowości *Cywilizacyjne konteksty działań wojennych*, organizowana przez Koło Naukowe Studentów i Doktorantów Historii UKSW. Konferencja odbyła się 20 listopada 2020 r. w trybie on-line.
- W ramach współpracy z Polską Korporacją Akademicką Aquilonia członkowie Koła Naukowego Studentów i Doktorantów Historii UKSW wygłosili następujące wykłady: Franciszek Józwicki – *Korporanci w służbie Niepodległej* (12 listopada 2020 r., w trybie on-line), Franciszek Józwicki – *Konstantyn VII Porfirogeneta i jego świat* (3 lutego 2021 r., w trybie on-line), Hubert Juchimiuk – *Średniowieczne maszyny oblężnicze* (28 kwietnia 2021 r., w trybie on-line), Franciszek Józwicki – *Współpraca Polskich i Węgierskich Korporacji Akademickich w okresie międzywojennym* (19 maja 2021 r., w trybie on-line).

2. Wykłady z cyklu Studium „Res Gestae”

W roku akademickim 2020/2021 wznowiono organizację cyklicznych spotkań naukowych w ramach tzw. Studium „Res Gestae”. W minionym roku akademickim z powodu ograniczeń pandemicznych zorganizowano jedno spotkanie w ramach cyklu w trybie on-line:

- *Historia Mazur i Mazurów w zarysie*, prof. dr hab. Janusz Małłek (UMK).

3. Promocje książek

W Instytucie Historii UKSW organizowane są także cykliczne spotkania oraz debaty, na których wykładowcy prezentują wyniki swoich najnowszych badań zwieńczonych wydaniem publikacji naukowych. W minionym roku akademickim 2020/2021 zorganizowano dwa spotkania promocyjne książek pracowników naukowych:

- Promocja publikacji: *Pontificale Plocense I, Tomus II, Textus et linguam Polonam translatio editit Leszek Misiarczyk*, w spotkaniu wzięli udział: ks. prof. dr hab. Leszek Misiarczyk (IH WNHS UKSW), prof. dr hab. Weronika Liszewska (ASP Warszawa), dr Jacek Tomaszewski (ASP Warszawa), prof. dr hab. Czesław Grajewski (IHS WNHS UKSW). Spotkanie odbyło się 20 kwietnia 2021 r. w trybie on-line.
- Promocja publikacji poświęconych historii klasztoru karmelitów bosych w Czernej w XX wieku: *Odnowa i trwanie. Klasztor karmelitów bosych w Czernej w latach 1900-1945* autorstwa prof. dr hab. Jolanty M. Marszałskiej oraz *Obawy i nadzieje. Klasztor karmelitów bosych w Czernej w latach 1945-2000* autorstwa ks. prof. dr hab. Waldemara Graczyka. Spotkanie odbyło się 18 maja 2021 r. w trybie on-line.

4. Współpraca z ośrodkami krajowymi oraz zagranicznymi:

W roku akademickim 2020/2021 z racji pandemii COVID-19 program Erasmus nie funkcjonował. W rekrutacji na rok akademicki 2021/2022 aplikację na studia w Instytucie Historii UKSW złożyło dwóch studentów z Uniwersytetu Aleksandra Jana Cuzy w Jassach w Rumunii. Ich aplikacje zostały zaakceptowane i zamierzają oni studiować w semestrze zimowym 2021/2022 na kierunku historia. Zainteresowanie studiami w Instytucie Historii UKSW wyraziła również osoba z Uniwersytetu w Catanii we Włoszech.

5. Publikacje oraz czasopisma wydawane przez Instytut Historii:

Czasopismo Wydziału Nauk Historycznych „Saeculum Christianum. Pismo historyczne” znalazło się w „Wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych” opublikowanym w dniu 9 lutego 2021 r. przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Czasopismo uzyskało 70 punktów.

Od 2021 r. „Saeculum Christianum” przyjęło politykę Open Acces, zgodnie z którą wszystkie artykuły opublikowane w czasopiśmie są ogólnodostępne (natychmiast i bezpłatnie dostępne do czytania, pobierania i udostępniania). Ponadto artykuły publikowane w „Saeculum Christianum” są objęte warunkami licencji Creative Commons CC BY-ND 4.0. Z kolei od sierpnia 2021 roku czasopismo jest indeksowane przez prestiżową platformę internetową Sherpa RoMEO, która analizuje zasady otwartego dostępu wydawców z całego świata. Wszelkie aktualne informacje, w tym także lista artykułów publikowanych w kolejnych numerach czasopisma, zamieszczane są na stronie internetowej czasopisma (czasopisma.uksw.edu.pl) Z Instytutem Historii związana jest seria wydawnicza „Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy”, której celem jest polska edycja źródeł wczesnochrześcijańskich. Aktualnie redaktorem naczelnym serii jest ks. prof. dr hab. Tadeusz Kołosowski. W latach 2020-2021 ukazało się kolejnych pięć tomów dzieł autorów wczesnochrześcijańskich:

- Beda Czcigodny, *Dzieje Kościoła Angłów*, wprowadzenie, przekład z języka łacińskiego i opracowanie naukowe Iwonna Salamonowicz-Górska, indeks: ks. Tadeusz Kołosowski,

Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy, t. 74, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2020.

- Roman Melodos, *Hymny wybrane*, wprowadzenie, przekład z języka greckiego i opracowanie naukowe i indeksy Katarzyna Maria Dźwigała, Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy, t. 75, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2020.
- Nil z Ancyry, *Listy*, wprowadzenie, przekład z języka greckiego opracowanie naukowe i indeksy Leon Nieścior OMI, Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy, t. 76, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2021.
- Atanazy, *Mniejsze pisma atanazjańskie: wybrane listy i pisma egzegetyczne*, wstęp, przekład z języka greckiego, opracowanie naukowe i indeksy ks. Przemysław Szewczyk, Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy, t. 77, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2021.
- Aureliusz Augustyn, *Przeciw listom Petyliana*, wprowadzenie, przekład z języka łacińskiego i opracowanie naukowe ks. Tadeusz Kołosowski, Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy, t. 78, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2021.

Z Instytutem Historii związana jest także seria wydawnicza zatytułowana „W służbie Niepodległej”, koordynowana przez prof. dr hab. Jana Żaryna. W ramach serii swoje prace publikują m.in. doktoranci Instytutu Historii. W minionym roku akademickim 2020/2021 w ramach wydawnictwa ukazały się dwie publikacje:

- J. Schabieński, *A w województwie suwalskim mgła... Władza i opozycja w województwie suwalskim w latach 1975-1981*, Warszawa 2020.
- K. Grabska-Gliwka, *Arcybiskup Bronisław Dąbrowski: życie i działalność (1917-1997)*, Warszawa 2021.

6. Pozostałe wydarzenia

- Dr Bartłomiej Dźwigała wziął udział Tygodniu Jakości Kształcenia organizowanym przez Centrum Rozwoju Dydaktyki UKSW w dniach 19-23 października 2020 r. W ramach wydarzenia dr Bartłomiej Dźwigała wygłosił 22.10.2020 r. wykład: *Język łaciński metodą projektową na przykładzie zajęć dla studentów historii sztuki*.
- Od roku akademickiego 2020/2021 uruchomiono w Instytucie Historii studia podyplomowe: *Genealogia. Teoria i praktyka*.
- Od 17 marca 2021 roku w Instytucie Historii był realizowany projekt Mistrzowie Dydaktyki finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Edukacji. W ramach projektu dr Bartłomiej Dźwigała w listopadzie 2020 roku zrealizował staż na Uniwersytecie w Gandawie, którego tematem były nowoczesne metody dydaktyczne, ze szczególnym naciskiem na wykorzystanie metod tutoringowych, peer-tutoring i peer-assessment. Na podstawie pozyskanej wiedzy dr Bartłomiej Dźwigała prowadził zaawansowany kurs łaciny z elementami greki starożytnej z grupą trzech studentów II roku I stopnia kierunku Historii. W dziedzinie dydaktyki języków klasycznych jest to działanie innowacyjne i wyróżniające Instytut Historii UKSW w skali kraju. W kolejnym roku akademickim planowana jest kontynuacja projektu.
- Instytut Historii włączył się w organizację Festiwalu Nauki, który odbywał się w dniach 20-25 września 2021 r. W ramach wydarzenia wykład pt. *Upadek rządów komunistycznych w Polsce*, wygłosił prof. dr hab. Antoni Dudek (21 września 2021 r.).